

UTENRYSKRONIK VED dr. ARNE ORDING, tirsdag 6. april.

De siste meldinger som er kommet fra Nordafrika viser klart at Marethlinjen eller rettere Marothornet mellom kysten og Matnatafjellene øver en avgjørende betydning for kampen om Tunis. Den besto av en mengde sterke n. turlige forsvarsstillinger og dessuten i meget større grad enn man hadde tenkt seg av kunstige anlegg som var meget godt utstyrt. Men ved en dristig omgående bevegelse tvang general Montgomery Rommel til å forlate denne velegnede forsvarsposisjon. Hvis dette ikke hadde lyktes, ville den 8. arme kunne blitt oppholdt i lang tid. På den annen side har Montgomery ikke greidd å ødelegge Rommels arme, og størsteparten av de fanger som ble tatt, var italienere.

Man trodde opprinnelig at Rommel også hadde oppgitt å forsvare den såkalte "Gabes-åpningen" lenger nord, men det viser seg nu at dette ikke er tilfelle. Han ble riktig nok drevet ut av byen Gabes, men han klarte å sette seg fast i den nordlige delen av "åpningen", der avstanden mellom havet og den vestlige kanten av Chott el Djerid bare er omtrent 15 km. Forsvaret her grupperer seg om et uttørret elveleie, Wadi Akarit, og ligger godt beskyttet både av saltsumpen og av åsrygger. Befestningene her er imidlertid ikke så sterke som i Marethlinjen, og det er mot denne Akaritlinje at Montgomery nu forbereder et avgjørende fremstøt. Også her står Rommel i fare for å bli omgått, idet amerikanerne presser på fra vest. Etter inntagelsen av Gafsa og el Guettar støter de fram både mot øst og syddøst, og en av kolonnene står nu bare 45 km fra Gabes-åpningen. Forøvrig har ikke Rommel brukt alle sine tropper til å befeste sin nye stilling; han har også sendt en sterk avdeling nordvestover for å møte amerikanerne. De har satt igang flere motangrep; disse er riktignok slått tilbake, men amerikanernes fremrykning skjer meget langsomt. - Terrengforholdene i Tunis begunstiger i det hele tatt forsvaret. Tyskerne sperrer de smale veiene med miner og behersker dem fra skjulte kanonstillinger i høvdene som det er meget vanskelig å finne. Tanks er under slike omstendigheter til liten hjelp og angrepet må overlates til infanteriet som må søke opp de tyske stillinger og drive fienden ut av dem. Dette tar tid. - Rommel har også sendt tropper nordover i Tunis som har forenet seg med v. Arnims styrker for å være med å avverge de amerikanske angrep fra flere punkter i vest. Alle disse fremstøt møter lignende hindringer som troppene i syd. Amerikanerne angriper i Midt-Tunis med 2 korps som tilsammen teller 4 divisjoner. Men deres tyngdepunkt i Tunis; den 5. arme, er ennå ikke satt inn i kampen og det meldes at den først nu er ferdig med sin trening. - Den 1. arme i Nord-Tunis har også gått til angrep, og bl.a. erobret kystbyen Cap Serrat og har hatt fremgang ved Mateur, som er en strategisk meget viktig by med jernbaneforbindelse både til Bizerte og Tunis. Lenger syd er Medjez el Bab gjenerobret. - Også her er terrengot kupert og vanskelig, og miner danner et fremtredende trekk i forsvaret. Man ventet at Rommel til slutt vil konsolidere seg i en sterkt befestet stilling i en halvøirkel omkring byene Tunis og Bizerte, men også en slik stilling vil bli vanskelig å holde. Både armen og ikke minst dens forsyningslinjer vil bli sterkt utsatt for luftangrep. De allierte har hele tiden hatt fullstendig overlegenhet i luften, og har nettopp ytterligere befestet sin lederstilling ved innsatsen av en ny type Hurricane-fly som er utstyrt med antitank kanoner. Tyskerne har også fått noen nye flytyper. De har anvendt stukas i en viss utstrekning, men det har vist seg at deres virkning ikke er særlig stor overfor øvede tropper. Dessuten er de svært sårbare i kamp med førsteklasses jøgere. Amerikanerne meldte nylig at de skjøt ned 14 av 20 angripende "Stukas" uten selv å lide tap. - Store styrker allierte fly har i den senere tid jevnlig bombardert Cagliari og andre aksebasar på Sicilia og Sardinia, ødelagt skip og havneanlegg. Slike angrep vil etter hvert få større og større betydning. Før eller senere må jo Rommel bli drevet ut av Nordafrika, han må da forsøke å frakte en så stor del av sine tropper som mulig over de såkalte Sicilianske Kanal. Der tales allerede nu om et nytt Dunkerque. Men da engelsk mennene evakuerte Frankrike, hadde skipene beskyttelse av den britiske flåte og av jager. Det står tilbake å se hva aksens fly kan utrette mot det kvalitativt og kvantitativt overlegne allierte flyvåpen. Med hensyn til flåten, har det gått rykter om at Hitler har krevet at den italienske flåte går til aksjon, det heter endog fra de samme kilder at en tysk admiral har fått overkommandoen over den. Men det er lite trolig at den italienske flåte som har holde seg i havn til nu, vil utsette seg for de konsentrerte angrep fra de allierte fly og den allierte flåte i det smale stedet ved Sicilia. Rommels oppgave er imidlertid å binde størst mulige allierte styrker så lenge som mulig i Afrika; og det er inngenting som tyder på at evakueringen er umiddelbart forestående. Hensikten med å oppholde de allierte styrkene i Afrika er naturligvis å utsette en inngang på det europeiske fastland. Ved siden av håpet om å få utbygd kystbefestningene ytterligere går tyskernes strategiske plan ut på å gjennomføre en ny offensiv på østfronten før de britiske og amerikanske tropper går i land i Europa. Tyskerne har ikke lenger noe håp om å ødelegge den røde arme, men de søker å redusere russernes offensive kraft for å minske faren ved de mest fruktbare: samtidige angrep fra øst og vest.

Sovjetrusserne har nettopp gitt ut en oversikt om krigen på østfronten i tidsrommet 10.11 - 31.3. Russernes vinteroffensiv oppviser store resultater. Den røde arme har befri et landområde på omtrent 430.000 km². d.v.s. så stort som hele Tyskland. Tallet

tvske fanger er 340.000, mens 850.000 tyske soldater er falt. Men den røde arme nådde ikke fram til Dnjepr-linjen som man en tid håpet, og den måtte oppgi Kharkov igjen, vesentlig fordi tøværet satte inn tilligere enn beregnet. Siden våren er kommet så tidlig, vil også grunnen størkne tidligere enn vanlig, og en må regne med at den tyske sommeroffensiv begynner før iår enn ifjor. For tiden er det bare søle i Ukraine, men lenger syd er det allerede tørt og her har russerne åpnet en offensiv mot det tyske bruhode på Tamanhalvøya. Fra Ukraine rapporteres det derimot at tyskerne sanler store troppemasser, og den russiske propaganda forbereder folket på en ny tysk offensiv som vil spenne den røde armens krefter til det ytterste. - Vare ved å erobre Moskva kan tyskerne oppnå en avgjørende strategisk fordel, og det er tvilsomt om de har stilt seg et så sørgjerrig mål. Klimaet i Russland bestemmer dessuten at en tysk sommeroffensiv må begynne i syd, hvis den skal innledes så snart som mulig. Etter russiske meldinger søker tyskerne stadig å finne fram til eventuelle svake punkter på den russiske front i Ukraine, og de har allerede gjort forsøk på å drive russerne vekk fra deres framskutte stillinger i Donets' vestre bredd, særlig i Izjum-området. - Det er ørkesløst å spå om utfallet av de kommende kamper, det vil bl.a. avhenge av hvilken part som har de største reserver. Russerne melder at tyskerne har stablet en stor ny arme på benene. Den nye mobilisering er gjennomført med stor hensynsløshet. Det er særlig gått utover faglærte arbeidere i industrien, hvilket vil si at kvaliteten av den tyske rustningsproduksjon vil synke på lengere sikt. Det er også mulig at de nye tyske armeer ikke står på høyde med de gamle. Det er derfor lite trolig at Hitler i 1943 vil greie det som mislyktes for ham i det foregående år. Russerne har også hatt store tap, men de er nok allikevel relativt sterkere enn fjor, og de vil ikke bli sittende rolig og vente på angrepet.

Nyhетene torsdag 8. april 1943 kl. 1930.

Nordafrika. Det allierte kommunike i dag har nye enkeltheter om det nederlag som den britiske 8de arme har tilføyet aksomaktene i Tunis, idet de etter harde kamper har drevet en kile inn i fiendens stillinger. De motangrep som tyske tropper rettet mot de stillinger som var vunnet ble iværksatt med den største besluttoshet. Angrepene ble imidlertid slått tilbake, og tyskerne led store tap. Natt til onsdag ble det klart at tyskerne ikke kunne holde sine stillinger, og våre mobile styrker begynte å forfølge fienden nordover. Franske tropper arbeider igjen godt sammen med den sydlige gren av det amerikanske korps. Forfølgelsen av fienden fortsetter uten stans, og det er igjen tatt mange fanger og meget krigsmateriell. Den britiske arme har nå møtt de amerikanske styrker som kommer fra El Guettar. I nord har den 1ste britiske arme satt i gang et nytt framstøt, og de befinner seg nå ca. 45 km fra byen Tunis. De har vunnet en del terreng og har tatt mange fanger. Det meldes om intens alliert luftvirksomhet. I Sydtunisia har store styrker av lette bombefly og jagerbombefly rettet kraftige angrep mot fiendtlige tropper, tanks og transportbiler. I løpet av de siste tre døgn er 246 aksefly skutt ned eller ødelagt. En militær medarbeider skriver at når de allierte armeer nå har fått kontakt med hverandre betyr det at de har en direkte forsyningslinje over land fra Atlanterhavet til det Røde hav. Dette har man oppnådd bare 4 mndr, etterat de amerikanske styrker gikk i land i Nordafrika og 6 mndr etter den britiske seier ved El Alamein. Eisenhower har sendt et lykønskningstelegram til general Alexander! Vi vet at De fremdeles står foran store vanskeligheter og harde kamper. Men, slutter han, De kan bestemme over våre fienders skjebne i Tunis.

Russland. Russerne har bedret sine stillinger langs øvre Donets. Sør for Izjum er flere fordelaktige stillinger erobret og 200 tyskere ble drept. I løpet av de siste 4 døgn har russerne tatt over 3000 fanger. Meldinger fra fronten tyder på at begge parter stiller opp sine reserver og nye kamper kan ventes. Det meldes om nye russiske forsøk på å utslutte det tyske bruhode på Tamanhalvøya. Russiske styrker trekker stadig tettere sammen om Novorossisk. Bak de tyske linjer ved Leningrad har russiske geriljatropper tilintetgjort en tysk styrke som var sendt mot dem. Over tusen tyskere ble drept og en mengde våpen falt i russernes hender. I Iran har amerikanerne overlevert russerne en stor sending krigsfly som med en gang vil bli sendt til fronten.

Utenriksminister Eden talte i Underhuset i dag om sin reise til Amerika. Han hadde hatt mange konferanser med Roosevelt. Amerikas utenriksminister Cordell Hull var invitert til Storbritannia til sommeren. De samtaler Eden hadde ført falt i tre grupper: først og fremst krigsoperasjonene. Jeg tror statsministeren var tilfreds med det som blir uttalt på dette felt, uttalte han. Det annet spørsmål gjaldt politisk samarbeid, hvor han uttalte at det hersker fullstendig enighet om vår fremtidige politikk overfor Frankrike. Den tredje gruppe gjaldt etterkrigsspørsmål, og Eden uttalte at de engelske og amerikanske synsøster her lå meget nær hverandre. Eden hadde i går en konferanse med den russiske ambassadør Maiski om resultatet av underhandlingene i Amerika.

Angrepet på Essen. Fotografier tatt fra speiderfly viser at det er anrettet stor skade etter angrepet den 12. mars. 25 lokomotiver som var nesten ferdig ble ødelagt. Av de bygninger som ble rammet var Kruppverkens administrasjonskontor. 16.000 arbeidere er blitt arbeidsløse. 10 dager etter angrepet var det ikke kommet igang noe arbeid, og en antar at ikke noe arbeid kan settes i gang før 3 mndr, etterat reparasjonsarbeidene er kommet i gang.